

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE HOFSTEDEN ZEVENDER, 1359-1665

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 45 (1990), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

Zonder nadere aanduiding van de herkomst werd het leenhof van de Haar in 1440 een aantal lenen bij Schoonhoven rijker. Blijkens enige oudere akten waren deze afkomstig van de hofstede Zevender, die in 1413 met zoveel woorden genoemd werd (hier nr. 11). Als leenheren van deze hofstede werden achtereenvolgens vermeld Machteld van der Zevender (1359-1371), gehuwd met Zweder van Zuilen (1359-1412), Dirk van Zuilen (1393-1422) en Dirk van Zuilen (1436 enz.).¹ De registratie is vanaf 1440 opgenomen in die van de Haar, waarvan de resterende registers in het kasteel aanwezig zijn.

In 1627, toen notaris A. van Rodenburg akten afschreef voor Gerard van Randerode van der Aa voor diens nieuwe leenhof in Noord-Zevender, was de serie registers op het kasteel nog compleet in tegenstelling tot thans. Hier zijn de registers van de Haar met nummer en letter aangegeven, het leenregister van Noord-Zevender² met R en uittreksels van Booth³ en van Spaen⁴ met de respectievelijke namen.

Noten:

1. 'Ons Voorgeslacht', 1983, p. 221 nr. 59; 'De Nederlandsche Leeuw', 1984, kolom 108.
2. RA. Utrecht, Collectie Rijsenburg, inv. 493.
3. RA. Utrecht, HSS., inv.nr. 153 fol. 1138-1143.
4. Hoge Raad van Adel, Collectie Van Spaen, inv. 109.

BLOEMENDAAL BIJ GOUDA

1. 32 pond, (1594: genaamd Frederiks pacht; 1635: of f. 12,- 2 st. 13 d.) zwarten uit tien zaten (1574: een blok) in Bloemendaal, die de leenheer houdt van Blois.

13-2-1359: Frederik van der Zevender, oom van de leenheer, bij dode van zijn vader, 91 A fol. 50v-51v, R fol. 1, Heren van Blois, inv. 1 fol. 78v.

2-4-1444: Frederik van der Zevender, neef van de leenheer, bij dode van zijn vader, 91 C fol. 49-50, R fol. 2v-3.

2-1-1461: Dirk Gerardsz. van der Goude bij overdracht door Frederik van der Zevender, neef van de leenheer, zoals hem 13-1-1461 (!) verkocht, bevestigd door Hildebrand Kielenz., die zegelt: gedwarsbalkt van 7 stukken, Nikolaas Jansz. van Vorenbroeck, die zegelt: 3 crauwels, geplaatst 2:1, en Dirk van Liesveld, die zegelt: een dwarsbalk, vergezeld van 3 spitsruiten, geplaatst 2:1, (en 6 puntjes?), allen schepenen van Schoonhoven, R fol. 5, GA Gouda Weeshuis, inv. 534.

4-6-1494: Nikolaas Gerardsz., 93 E fol. 32-33, R fol. 8v-9 en fol. 12, Weeshuis Gouda, inv. 534.

17-5-1529: Bart Albertsz. voor Marietje Dirksdr. bij overdracht door Nikolaas Gerardsz., 93 E fol. 169-170v, 93 F fol. 88v-90, R fol. 13v-14v en fol. 16v-17, Weeshuis Gouda, inv. 535.

15-6-1573: Matthijs Benninck Adriaansz. voor Marieke Dirksdr. te Delft, Weeshuis Gouda, inv. 536.

19-4-1574: Marieke, dochter van Dirk Gerardsz., vermaakt aan de Heilige Geest te Gouda, bevestigd door Jan Gerardsz. Vroese, die zegelt: een achtpuntige ster, links, rechts en midden boven: een bijl en onder de ster een paal, en Cornelis Jansz. Bos, die zegelt: een aanzierende ossekop (?), schepenen van Gouda, Weeshuis Gouda, inv. 537.

5-7-1594: Dirk Dirksz. de Lange, Heilige Geestmeester, voor de Heilige Geest te Gouda zoals 23-6-1593 vermaakt door wijlen Marietje Dirksdr. te Leiden, R fol. 43-45.

13-1-1608: Gerard Gerardsz. Verheuvcl, Heilige Geestmeester, voor de Heilige Geest bij dode van Dirk Dirksz. de Lange, die overl. 25-2-1607, R fol. 67-69.

18-1-1635: Gerard Houtman, notaris te Utrecht, voor Cornelis Pietersz. de Lange, regent, voor de Heilige Geest bij dode van Gerard Gerardsz. Verheuvcl, 95 fol.151v-153, R fol. 91.

8-6-1640: Gerard Cincq, Heilige Geestmeester, voor de Heilige Geest bij dode van Cornelis Pietersz. de Lange, 96 fol. 25v-26, R fol. 91v-92.

2-12-1654: Frederik Verhoudt voor Gerard Cincq, raad en schepcn van Gouda en ontvanger van de gemenelandsmiddelen aldaar, 96 fol. 25v-26.

12-3-1662: Adriaan van Schie, regent, voor Arnout van Heuven te Utrecht voor de Heilige Geest bij dode van Gerard Cincq, 96 fol.143v-144v.

5-10-1665: Isak Luijt, notaris te Gouda, secretaris van de weeskamer aldaar, voor Adriaan van Schie, 96 fol. 143v.

2. 6 pond hollands uit 10 zaten in Bloemendaal.

2-2-1371: Frederik van der Zevender bij overdracht door Gerard Jacobsz. van den Vliet, gehuwd met Elisabeth, dochter van Simon van der Goude, 91 C fol. 51v-52v, R fol. 1v-2v.

2-4-1444: Frederik van der Zevender bij overdracht door Gerard van den Vliet, gehuwd met Elisabeth van der Goude, 91 C fol. 50-51v, R fol. 3v-4.

14-6-1446: Floris van de Boekhorst, baljuw van der Goude en Bloemendaal, Johan van den Zijl Jacobsz., Dirk Jacob Frederiksz. en Pieter Willem Hazenz. verklaren, dat Frederik van der Zevender Frederiksz. te Bloemendaal 100 hoenders, (die de leenheer hem 2-4-1444 voor 10 jaar verkocht, 91 C fol. 44v-45), en 6 pond hollands op 10 zaten, elk van 10 morgen, pandde maar Jan Pietersz., metselaar, samen met de andere eigenaars worden tegen Frederik in het gelijk gesteld door schout, asige en bureu, omdat hij in 33, 50 of 60 jaar zijn recht niet heeft uitgeoefend, welk vonnis wordt bevestigd, GA. Gouda, Ambachten Bloemendaal, Broek, Thuyt en 't Weegje en Broekhuizen, 127 fol. 23.

LOPIK

3. 2½ morgen land in Lopik (1561: gemeen met de heer van Kruiningen, die het bovenste stuk heeft en de leenman het nederst., boven: de vikarie van St. Marie te Utrecht, beneden: Pieter Jansz. van der Sloot).

...-14.: Frederik van der Zevender Frederiksz., 91 C fol. 5.

...-1540: Frederik van der Zevender Gerardsz. na verzuim van Frederik van der Zevender Frederiksz., Buchel E fol. 8.

...-1546: Jan Pietersz. bij overdracht door Frederik van der Zevender Gerardsz., Buchel E fol. 8.

24-5-1561: Cornelis Pietersz. voor Hendrik van der Sloot, zijn neef, bij dode van Jan Pietersz., diens vader en zijn broer, waarna overdracht aan Jan Laurensz., waarna overdracht aan Nikolaas Jansz. van der Sloot, 94 fol. 74v-77v.

28-4-1563: Nikolaas van der Sloot krijgt ten eigen, 94 fol. 77v-78.

POLSBROEK

4. 2 morgen land in Polsbroek.

...-14.: Frederik van der Zevender Frederiksz.. 91 C fol. 5.

SLUIPWIIK

5. Een halve hoeve (1544: 6 morgen) in (1606: Kort) Rogbroek (1606: in Sluipwijk; 1645: achter de hofstede van de leenman), gebruikt door Nikolaas Suurmond voor 17 pond 2 s. 8 d., die de leenheer houdt van Holland.

13-12-1359: Frederik van der Zevender. oom van de leenheer, bij dode van zijn vader, 91 A fol. 50v-5 lv, R fol. 1.

...-14.: Frederik van der Zevender Frederiksz. met 3 hoeven in Rogbroek, 91 C fol. 5.

2-4-1444: Frederik van der Zevender, neef van de leenheer, bij dode van zijn vader, 91 C fol. 49-50, R fol. 2v-3.

23-6-1544: Loef van Snellenberg voor Sofia van der Zevender, nicht van de leenheer, bij verzuim, te komen op Anna van der Zevender, gehuwd met Cornelis Jansz., met lijftocht van Maria, dochter van Frederik van der Zevender, conventueel in St. Agniet zusterhuis te Den Haag, Sofia's zuster, R fol. 19v-20v.

13-4-1548: Cornelis Jansz. voor Anna, dochter van Gerard van der Zevender, zijn vrouw, bij dode van Sofia, haar tante, met lijftocht van Maria, dochter van Frederik van der Zevender, R fol. 24v-25v.

19-12-1551: Jan Ottenz. van Haaften voor Josina van Assendelft, weduwe Steven van Zuilen moeder van de leenheer, bij overdracht door Cornelis Jansz. Schilder voor Anna van der Zevender, diens vrouw, met lijftocht van Maria van der Zevender, R fol. 25v-27.

...-1585: Gijsbert van Zuilen bij dode van Josina van Assendelft, zijn grootmoeder, Buchel E fol. 8v.

11-8-1591: Gerard Kegeling te Gouda bij overdracht door Gijsbert van Zuilen, drost van Montfoort, broer van de leenheer, die aankwam van Dirk van Zuilen, ridder, diens vader, R fol. 40v-41.

5-11-1606: Jan Thin Florisz., burger van Utrecht, voor Maria, dochter van François Kegeling, oud 12 jaar, bij overdracht door Gerard Fransz. Kegeling, burgemeester van Gouda, gehuwd met Elisabeth Peter, haar grootouders, R fol. 64v-67.

29-12-1621: Johan van Velsen voor Maria Kegelings bij dode van Jan Thin Florisz., 95 fol. 32.

14-11-1645: Mr. Gerard van Wassenaar, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Pieter van Wassenaar, zoon van Elisabeth Kegeling, bij overdracht door mr. Arnoldus Matthisius, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Maria Kegeling, haar zuster, gehuwd met Assuerius Matthisius, predikant te Rotterdam, na kaveling, 96 fol. 45-46v.

21-11-1654: Hulde van Pieter van Wassenaar, doctor in de medicijnen, 96 fol. 45v.

20-8-1664: Pieter van Wassenaar, doctor, 96 fol. 45v.

STEIN

6. 22 morgen land in het land van Stein (1422: in het gerecht van heer Jan van Blok, heer van Treslong; 1459: waarvan 11 morgen, oost: Aleid Rutgersdr., west: de regulieren in het land van Stein).

...-13.: Gerard Jacobsz. van den Vliet, gehuwd met Elisabeth, dochter van Simon van der Goude, heeft ander goed dan nr. 2 volgens een brief, 91 C fol. 51v-52v.

28-3-1393: (Elisabeth), gehuwd met Hendrik die Leeuwe, zal (Gijsbert) van den Vliet, haar zoon, niet onterven maar mag verkopen, wanneer haar man in gevangenschap raakt, Klooster Stein, inv. 8.

- 26-8-1408:** Gijsbert van Vliet Gerardsz. bij dode van Elisabeth, zijn moeder, Stein, inv. 8.
10-7-1422: Hendrik van den Vliet bij dode van Gijsbert, zijn vader, met lijftocht van Elisabeth, dochter van Bartholomeus Lambertsz., zijn vrouw, op de helft tenzij zij kindere; heeft, Stein, inv. 8.
30-12-1440: Hendrik van den Vliet Gijsbertsz. met ledige hand met 11 morgen, Stein, inv. 8, 91 C fol. 61v-62, R fol. 4.
10-10-1450: Aleid, dochter van Hendrik van den Vliet, bij dode van haar vader met 11 morgen met lijftocht van Gerard Maartensz., haar man, en Elisabeth Bartholomeusdr., haar moeder, op het geheel, Stein, inv. 8, R fol. 7v-8.
6-8-1459: De prior van de regulieren in Stein voor het convent ten eigen bij overdracht door Aleid van den Vliet, gehuwd met Gerard Maartensz., met 11 morgen, Stein, inv. 8.

7. Een viertel land in Stein, oost: Otto Borre van Amerongen, west: de leenman met nr. 6.

3-7-1414: Gijsbert van den Vliet draagt over aan de leenheer, die overdraagt aan Pieter Nikolaasz., bevestigd door Otto Borre van Amerongen, schout, GA. Gouda, Kloosters, inv. 95 fol. 26v.

WILLIGE LANGERAK

8. 18½ morgen land in Klein Cabauw in de heerlijkheid van de leenheer, boven en beneden: de leenheer, (1542: gebruikt door Wouter Willemsz. en weduwe Jan Dirksz.; 1561: door Jan Jorisz.; 1568: door Egbert en Jacob Adriaansz.).

- 27-10-1525:** Jacob van Amstel van Mijnden voor Johanna, dochter van Johan van Nijenrode, nicht van de leenheer, zijn vrouw, bevestigd door Joost, dochter van Jan van Nijenrode, gehuwd met Willem Turk, haar oudere zuster, 93 E fol. 134v-135v, 93 F fol. 47-48, LRK 125 c. Zd.-Holland fol. 37.
24-9-1535: Lijftocht van Jacob van Amstel van Mijnden, gemaakt door Johanna van Nijenrode, zijn vrouw, na de dood van Jan en Anton, hun zoons, Van Spaen.
6-4-1542: Anton van Amstel van Mijnden, neef van de leenheer, bij dode van zijn moeder, eventueel te komen op Joost van Amstel van Mijnden, zijn broer, met lijftocht van Jacob, zijn vader, R fol. 17-18v.
16-10-1545: Belast voor Anna, weduwe van Jan Willemsz. van den Bosch, met 9 gouden karolusgulden door Anton van Amstel van Mijnden, te lossen met f. 150.-, R fol. 21.
26-4-1547: Josina van Assendelft, moeder van de leenheer, bij overdracht door Anton Breij voor Anton van Amstel van Mijnden, neef van de leenheer, voor wie zij 36 gouden karolusgulden aan Johan, Bernhard, Cornelia en Elisabeth, kinderen van Jan van Renesse van Moermond, gehuwd met Oeland, zal voldoen, te lossen 1:18, eventueel door Anton van Amstel, R fol. 22v-24v.
16-5-1561: Jacob van Amstel van Mijnden bij overdracht door Josina van Assendelft, moeder van de leenheer, 94 fol. 71-72v, R fol. 28v-29v.
18-3-1562: Melis van Amstel van Mijnden voor Joost van Amstel van Mijnden bij dode van Joost van Amstel van Mijnden, diens vader, 94 fol. 83v-85, R fol. 30-31.
31-10-1568: Anton van Lennep voor Joost van Amstel van Mijnden bij dode van Jacob van Amstel van Mijnden, diens grootvader, 94 fol. 184-185v, R fol. 31-32.
29-4-1618: Nikolaas Verduin voor Josina van Amstel van Mijnden. vrouwe van de Stad, bij dode van haar broer, 95 fol. 3, R fol. 79-80.
17-5-1623: Cornelis van Sijpenesse voor Wilhelmina van Bronkhorst, vrouwe van de Stad, voor Adolf van Ruitenburg, heer van Staverden enz., haar man, bij dode van Josina van Amstel van Mijnden, 95 fol. 45, R fol. 83v-84v.

24-11-1650: Johan Hanneman, notaris te den Haag, voor Wilhelmina van Bronkhorst, gehuwd met heer Willem Vincent van Wittenhorst, bij dode van Adolf van Ruitenburg, R fol. 83v-84.

9. Een hoeve in Cabauw, (1493: verminderd tot 10 morgen in de Zevender), beiderzijds: de leenheer met leen van Arkel, aan de oostzijde woont grote Lodewijk en west Gerard Gardijn.

14-8-1487: Lodewijk, zoon van Jan van Harmelen, neef van de leenheer, en Elisabeth en Katharina, zijn zusters, zullen voor hun leven f. 2.50 rijns krijgen, 93 E fol. 4-5.

...-1493: Adriaan van der Gouw met 10 morgen bij overdracht door Lodewijk van Harmelen, Van Spaen.

...-1500: Adriaan van der Gouw met ledige hand, R fol. 10.

10. 5 morgen land in de Geer en een halve hoeve uit 9 viertels, zijnde bijeen een hoeve, (1598: in Cabauw; 1635: groot 16 morgen), strekkend zuid van de Langerakse weg noord over de Jaarsveldse wetering tot Dirk van Losecoot met de Blaasbalg, oost: weduwe en erven Maarten Gerardsz. met 3½ morgen, west: Wouter Jansz. met 4 morgen, zoals de leenheer met tijns, tiend en gerecht houdt van Holland, ge.bruikt door Arnout Arnoutsz. Couck, burger van Schoonhoven.

14-12-1591: Hendrik Jansz. Cortland, burger van Schoonhoven, gehuwd met Cunera Antonsdr. en de leenheer behoudt tijns, tiend en gerecht, R fol. 41-43.

8-5-1598: Belast voor Reiner van Zwanenburg te Gouda met f. 137,- 10 st. door Nikolaas Jansz. Bourgogne, burger van Schoonhoven, voor Hendrik Jansz. Cortland, gehuwd met Cunera, te lossen met f. 2200,-, en daarmee zal hij voor erven Dirk van Zuilen f. 1600,- lossen van Amelis uten Eng, weduwe Gozewijn Ewoutsz. en weduwe Adolf van Zuilen, R fol. 46-51v.

10-4-1606: Amelis uten Eng is gelost, R fol. 52.

29-3-1604: Hendrik Jansz. Cortland te Schoonhoven mag beschikken, R fol. 61-62.

10-4-1606: Dirk van Losecoot voor Frederik, zijn zoon, bij overdracht door Hendrik Jansz. Cortland, bevestigd door Cornelis Gerardsz. Hopcoper, zijn zwager, voor kinderen Hendrik Dirksz. Loncq, R fol. 62v-64v.

12-9-1611: Hulde van Frederik van Losecoot, R fol. 62v.

20-3-1612: Jacob van Losecoot te Vianen bij overdracht door Frederik, zijn neef, R fol. 69-72v.

28-7-1612: Jan Steur voor Geertruida, dochter van Dirk Loncq, bij dode van Dirk van Losecoot, haar man, met de helft, R fol. 71v-74.

6-8-1613: Govert Willemsz. van Goch, wonend op het huis te Vliet in het Sticht, voor Anna Haecken Hendriksdr., zijn vrouw, bij overdracht door Frederik van Losecoot voor heer Jacob van Losecoot, diens oom, met de helft en met de andere helft 7-8- bij overdracht door Jan Steur voor Geertruida Loncq, R fol. 74-78.

3-8-1618: Johan Sarcherius, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Anna Haecken bij dode van Govert Willemsz. van Goch, heer van Zevenhoven, haar man, 95 fol. 5v-6v, R fol. 80v-83.

27-10-1629: Dirk Zwedersz. van Goch bij dode van Govert Willemsz. van Goch, in tweede echt gehuwd met Anna Haecken, zijn oom, niet te verzuimen, R fol. 87.

...-1635: Johan Geelvink, oud burgemeester van Amsterdam, voor Dirk de Vlaming van Oudshoorn, burgemeester van Amsterdam, voor Govert, zoon van Willem Celijs, bij dode van Govert Willemsz., heer van Zevenhoven, R fol. 88-90v.

11. 6½ morgen land op Zevenderveld, boven: Dirk Beinkin, beneden: de leenheer.

9-12-1413: Frederik van Zevender heer Frederiksz., die hield van de hofstede van Zevender, draagt over aan de leenheer, Verhoofstad, Kloosters, inv. 685 fol. 131.

12. 6 morgen land aan de Zevender, gemeen met Jan van der Zevender, Frederiks broer, strekkend van de Jaarsveldwetering tot de Breudijk, boven en beneden: de leenheer.

...-14.: Jan van Haastrecht, neef van de leenheer Dirk van Zuilen, de Haar en Harmelen, knaap, bij overdracht door Frederik van der Zevender, neef van de leenheer, R fol. 8, Van Spaen.

13. Een viertel land (1600: 4 morgen) in Zevender (1641: aan de noordzijde) in het gerecht van de leenheer, (1641: strekkend van de wetering tot de halve vliet), boven: Joost Arnoutsz. (1556: Nikolaas van Rijn c.s.), beneden: Bernard Jansz. (1556: mr. Govert Jansz.), (1641: oost: Nikolaas Dirksz., west: Bastiaan Paulusz.).

12-3-1486: Wouter Gijsbertsz. van Langerak bij dode van Gijsbert Gijsbertsz., zijn vader, waarna overdracht aan Joost Arnoutsz., 93 E fol. 3-4, R fol. 5v-7.

23-8-1494: Nikolaas Joostenz. bij dode van zijn vader, 93 E fol. 31-32, R fol. 11v-12.

3-6-1524: Joost Nikolaasz. bij dode van Nikolaas Joostenz., zijn vader, 93 E fol. 124-125, 93 F fol. 31v-32v, R fol. 12v-13v en fol. 14v-15.

11-8-1543: Cornelis Thin voor Nikolaas Joostenz. bij dode van Joost Nikolaasz., diens vader, R fol. 18v-19.

7-8-1556: Mr. Floris Thin, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor heer Nikolaas Joosten, te komen op Adriana, dochter van Joost Nikolaasz., gehuwd met Hendrik Jansz., diens zuster, of Aleid, haar zuster, met lijftocht van Marieke, weduwe Joost Nikolaasz., hun moeder, 94 fol. 19-21v, R fol. 27-28v.

29-1-1580: Mr. Herman van de Poll voor Aleid Joostendr. bij dode van Nikolaas Joostenz., haar broer, eventueel te komen op Sofie Joostendr., haar zuster, R fol. 38.

10-10-1580: Willem Thin Willemsz., geboren van Schoonhoven, bij dode, van heer Nikolaas Joostenz., zijn oom, R fol. 39-40.

18-7-1594: Lambertde Pauw voor Sofia Joostendr. bij dode van Aleid Joostendr., haar zuster, R fol. 45-46.

22-5-1600: Gerard Gerardsz. van Raelt voor Neeltje van Dam, zijn vrouw, bij dode van Sofia Joostendr., haar tante, R fol. 54-55.

17-10-1600: Arnout Jacobsz. Zwart te Schoonhoven bij overdracht door Gerard Gerardsz. van Raelt, burger van Utrecht, voor Neeltje, diens vrouw, R fol. 55-58.

12-8-1603: Jacob Arnoutsz. te Schoonhoven voor Bastiaan Zwart van Schoonhoven bij dode van Arnout, diens vader, waarna overdracht aan Cornelis Jansz. Lay te Zevender voor Jan Bastiaansz., R fol. 58v-61.

29-4-1626: Bastiaan Jansz. bij dode van Jan Bastiaansz., zijn vader, 95 fol. 67, R fol. 85-86.

9-3-1641: Krijn Pietersz. Beek bij overdracht door Arnout Govertsz. Bullick, secretaris van Zevender, voor Bastiaan Jansz., R fol. 86.

20-2-1651: Krijn Pietersz. Beek, wonend in de noordzijde van Zevender, mag beschikken. R fol. 92v-93v.

14. 3 morgen land gemeen met de leenman in een weer van 7 morgen in Zevender, boven: de regulieren van St. Jeroen te Delft, beneden: Herman Beinkin.

27-4-1424: Wendelmoed, weduwe Gerard Wilde, draagt over aan de leenheer, die voor Jan Jacobsz., schout, en Nikolaas Boterman, buur, overdraagt aan de regulieren van St. Jeroen te Delft, Verhoofstad, Kloosters, inv. 685 fol. 133v.